

CALEA MÂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Maica Domnului și chipurile feminine din Vechiului Testament. Simboluri, imagini, tipologii și prototip

Persoana Maicii Domnului nu apare în mod explicit în textele Vechiului Testament, însă din textele legate de venirea lui Mesia transpare în mod indirect chipul Maicii Domnului, rolul și lucrarea ei în iconomia Întrupării. Apar și diferite simboluri și imagini și chiar personaje tipologice care ne conduc către persoana Maicii Domnului așa cum o vom regăsi și Noul Testament și, mai mult, în viața și tradiția Bisericii.

Vechiul Testament amintește o serie de figuri feminine, cu rol deosebit în iconomia planului de mântuire a lui Dumnezeu, precum și în istoria poporului lui Israel. Ele au pregătit și conturat, sub un aspect sau altul, chipul și taina Maicii Domnului. Se pot enumera o serie de figuri feminine vechitestamentare pe care Noul Testament și, ulterior, Tradiția Bisericii le va actualiza pentru a explica teologia și dogma țesute în jurul Maicii Domnului.

Eva este figura antitetică a Fecioarei Maria, cea mai evidentă în trăsături similare și contrare, cea mai interpretată din punct de vedere teologic. În comparație cu Hristos, „Adam cel nou” (I Corinteni 15, 45), Maica Domnului va fi numită „Eva cea nouă”, expresie pusă în circulație de către Sfântul Irineu de Lyon (†202) și care va fi reluată de întreaga iconografie bizantină. Așa cum „Eva cea veche” a închis Raiul, „Eva cea nouă” îl va redeschide.

Sara este soția lui Avraam, care-i va naște, prin intervenție miraculoasă, fiul promis, pe Isaac, care va fi jertfit de către Avraam, ca și chip al iubirii și ascultării sale totale față de Dumnezeu. Maica Domnului, mireasa Sfântului Duh, va naște în mod miraculos, pe Fiul lui Dumnezeu, care va fi jertfit de Tatăl pentru dragostea noastră. Așadar Sara este chipul Maicii Domnului, iar

Isaac chipul lui Hristos.

Miriam, sora lui Moise, numită profetesă de textul biblic cântă minunile lui Dumnezeu, după trecerea poporului lui Israel prin Marea Roșie (Ieșire 15, 20). După evenimentul Întrupării, Maica Domnului cântă lucrurile mari pe care le-a făcut cu ea Domnul, fapt pentru care, de acum înainte, o vor fericii toate neamurile (Luca 2, 46-49).

Iudita a jucat un rol deosebit în salvarea poporului israelit pătrunzând cu mult curaj în tabăra dușmanilor și ucigându-l pe conducătorul acesteia, celebrul general asirian Olofren. Pentru fapta ei salvatoare va fi sărbătorită de către întregul popor și numită „mândria lui Israel” (Iudita 13, 17; 15, 9-10). Maica Domnului va zdrobi capul șarpelui, marele dușman al neamului omenesc, salvând omenirea prin nașterea Fiului lui Dumnezeu.

Estera, celebră prin frumusețea sa, scăpată de Dumnezeu de la moarte, va fi cea care va mijloci salvarea poporului evreu din timpul robiei. Maica Domnului va fi cea care va salva pe noul Israel de la moarte prin mântuirea adusă de Fiul ei.

Pe lângă aceste personaje tipologice Vechiul Testament cuprinde nenumărate imagini și simboluri care conduc către Maica Domnului, către rolul pe care l-a avut Născătoarea de Dumnezeu în iconomia Întrupării.

Cea mai celebră imagine este cea a scării lui Iacob (Facere 28, 12). Sfântul patriarh are o vedenie în care i se înfățișează o scară rezemată pe pământ al cărei vârf ajungea la cer, iar îngerii lui Dumnezeu se suiau și se coborau pe această scară. Teologia bizantină va folosi această imagine pentru a o numi pe Maica Domnului „scară” pe care Dumnezeu s-a coborât la oameni și pe care oamenii urcă la Dumnezeu.

Simbolul rugului aprins (Ieșire 3, 1-6) este extrem de grăitor în revelarea tainei Maicii Domnului.

Continuare în pagina 5
Ierom. Nicolae M. TANG

Din sumar

◆ Maica Domnului, o scurtă biografie teologică

pagina 6

◆ Știri

pagina 8

Credință, rugăciune și post

Duminica a X-a după Rusalii – Vindecarea lunaticului

„În vremea aceea s-a apropiat de Iisus un om, căzându-l în genunchi, și zicând: Doamne, miluiește pe fiul meu că este lunatic și pătimește rău, căci adesea cade în foc și adesea în apă. Și l-am dus la ucenicii Tăi și n-au putut să-l vindece. Iar Iisus, răspunzând, a zis: O, neam necredincios și îndărătnic, până când voi fi cu voi? Până când vă voi suferi pe voi? Aduceți-l aici la Mine. Și Iisus l-a certat și demonul a ieșit din el și copilul s-a vindecat din ceasul acela. Atunci, apropiindu-se ucenicii de Iisus, I-au zis de o parte: De ce noi n-am putut să-l scoatem? Iar Iisus le-a răspuns: Pentru puțină voastră credință. Căci adevărat grăiesc vouă: Dacă veți avea credință în voi cât un grăunte de muștar, veți zice muntelui acestuia: Mută-te de aici dincolo, și se va muta; și nimic nu va fi vouă cu neputință. Dar acest neam de demoni nu iese decât numai cu rugăciune și cu post. Pe când străbăteau Galileea, Iisus le-a spus: Fiul Omului va să fie dat în mâinile oamenilor. Și-L vor omorî, dar a treia zi va învia. Și ei s-au întristat foarte.” (Matei 17, 14-23)

Duminica de astăzi, ne înfățișează întâlnirea dintre Mântuitorul nostru Iisus Hristos cu un tată îndurerat, aflat la capătul puterilor în purtarea de grijă față de fiul lui lunatic. Diavolul, vrând să îi înșele pe oameni, declanșează momente de manifestare demonică la acel copil în diferite faze ale lunii, astfel încât să se creadă că astrul ceresc al nopții este vinovat de starea nefericită a copilului. Cum poate un corp ceresc să determine sănătatea sau boala, fericirea sau nefericirea unei persoane? Se vede limpede că aceasta era o înșelare a diavolului, care falsifică lucrarea lui Dumnezeu.

Deși tatăl copilului aruncă vina pe ucenicii care n-au putut să-l vindece pe copil, Domnul însă, îl mustră pe acesta și pe cei din mulțime zicând: „o, neam necredincios și îndărătnic, până când voi fi cu voi? Până când vă voi suferi?” (Matei 17, 17). Grele cuvinte! Rar găsim în Sfintele Evanghelii astfel de mustrare. Se întristează Domnul când vede necredință, când vede împietrire în inima omului, când vede că mereu găsim scuze pentru puțină noastră credință. Cu toate acestea, iubirea milostivă a Mântuitorului, se arată prin aceea că îl vindecă pe copilul stăpânit de acel demon.

Ucenicii, de o parte l-au întrebat pe Hristos de ce n-au putut să scoată demonul, iar El le răspunde: „Pentru puțină voastră credință. Căci adevărat vă spun vouă că dacă veți avea credință cât un grăunte de muștar și veți zice muntelui acestuia: mută-te de aici dincolo, și se va muta și nimic nu va fi cu neputință.” (Matei 17, 20). Iată cât de mică credință și cât de mare putere! Grăuntele de muștar este una dintre cele mai mici

semințe și totuși, de vom avea măcar atâta credință putem mișca munții din loc. Sfânta Scriptură și viețile sfinților ne stau mărturie despre puterea credinței. În capitolul 11 al epistolei către Evrei, Sfântul Apostol Pavel ne vorbește despre lucrarea și puterea credinței la dreptii Vechiului Legământ. Iar în viețile sfinților ni se arată cum credința puternică a dat naștere la mii de mucenici, care au rămas nemișcați în fața prigonitorilor; prin credință, mulți creștini au părăsit grijile și plăcerile lumii acesteia și, în mănăstiri, în pustii, în peșteri și-n crăpăturile pământului, prin monahism au dus o viață îngerească; prin credința altora mulți păgâni s-au convertit la creștinism și mulți păcătoși au lăsat calea morții, a păcatului și s-au mântuit; prin credință, multe case și familii au devenit biserici și mulți copii crescuți în acest duh au devenit mai apoi slujitori ai Bisericii și apărători ai credinței străbune.

Următorul verset al pericopei evanghelice de astăzi, vine în continuarea cuvintelor Domnului: „acest neam de demoni cu nimic nu iese decât numai cu rugăciune și cu post.” (Matei 17, 21). Aici Domnul pune temeiul rugăciunii și a postului în viața noastră. Focul și apa în care era aruncat tânărul din Evanghelia de astăzi nu sunt altceva decât păcatele care ne ard și ne îneacă sufletul. Și în lupta noastră cu păcatul și cu diavolul care ne ispitește spre păcate, avem două arme puternice: rugăciunea și postul. Fără acestea nu putem izbândi. De aceea, cuviosul Sofronie de la Essex spunea că nu se poate concepe un creștinism adogmatic (am spune noi fără credința adevărată și statornic mărturisită),

a liturgic (fără rugăciune și slujbele Bisericii) și fără asceză (postul). Iată de ce însăși a fi creștin adevărat, mădular viu al Trupului lui Hristos, presupune aceste trei aspecte: credință, rugăciune și post.

„Rugăciunea și postul”, zice Sfântul Ioan Gură de Aur „dă naștere la multe bunătăți. Cel care postește este ușor și înaripat; se roagă cu mintea trează, postul stinge patimile trupești, pogoară mila lui Dumnezeu, smerește sufletul îngâmfat. De aceea și apostolii posteau aproape totdeauna. Cel care se roagă și postește are două aripi și este mai ușor decât vântul. Când se roagă nu cască, nu se întinde, nu amorțește, cum pățesc cei mai mulți, ci este mai iute ca focul și este mai presus de pământ. Nimic nu este mai puternic decât un om care se roagă cum trebuie. Dacă o femeie a avut puterea să înduplece pe un judecător crud, care nici de Dumnezeu nu se teme și nici de oameni nu se rușina (vezi Luca 18, 2-8), cu mult mai mult va atrage asupra sa mila lui Dumnezeu cel care se roagă neîncetat Lui, care-și înfrânează pântecul și alungă de la el desfătarea și îmbuibarea.” Aceasta este, frați creștini puterea credinței însoțită de post și rugăciune. Fără aceste arme nu vom putea duce lupta cea bună. Dar, mare atenție! nu orice credință e bună, ci credința cea ortodoxă, care se păstrează neschimbată de la Mântuitorul. Ea păstrează în întregime adevărul despre Dumnezeu și mântuirea noastră; ea ne învață rugăciunea cea bine- primită de Dumnezeu; ea a statornicit rânduiala posturilor. Iată cum spune Sfântul Isaac Sirul: „Când mintea omului va părăsi dreapta credință, toate faptele sale bune, nu mai sunt de folos”. Iar Sfântul Apostol Pavel spune „că cei ce nu se luptă după lege, nu se încununează” (II Tim. 2, 4-5).

Așadar, luând aminte la aceste învățături care se desprind din această pericopă evanghelică, să cerem de la Dumnezeu să ne sporească și să ne întărească credința. Să ne dea puterea de a ne ruga așa cum trebuie, cu inimă smerită și cu gând curat și să ne ajute ca toate rânduilele de post să le parcurgem cu spor duhovnicesc și bucurie. Astfel vom reuși să ne păzim de focul mâniei, al desfrăului, al mândriei și al răzbunării, patimi care stăpânesc astăzi multă lume. Să ne ajute să nu cădem în apa necredinței și a nepăsării, a patimilor de rușine, beție și droguri. Plină este lumea de astăzi de aceste păcate și din nefericire, societatea noastră românească se decimează și se degradează sub apăsarea acestora, prezente mai ales în rândul tinerilor. Înclinarea tinerilor spre beție, consum de droguri, curvie și imoralitate este din ce în ce mai îngrijorătoare. Din păcate, ideologiile atee propagate în media secularizată îi împing spre acestea și astfel tinerii cad pradă acestor droguri diabolice, străine de sufletul, de credința și cumințenia neamului nostru.

Este nevoie ca noi, cei ce cu darul lui Dumnezeu suntem în Biserică, în rânduiala Bisericii, cler și credincioși, să ne rugăm cu credință și cu post pentru întoarcerea acestora. Suntem datori să cultivăm valorile religios-morale pe care s-a clădit neamul nostru, să vestim și să sădim în inimile celor mai mici repere și modele demne de urmat, precum Sfinții Martiri Brâncoveni, prăznuiți astăzi sunt și ei astfel de modele, chipuri de sfințenie, de credință, de rugăciune. Amin!

Pr. Sorin ILOTA

Urcușul rugăciunii

Cel ce se roagă nu trebuie să se oprească vreodată din urcușul spre înălțime, care duce la Dumnezeu. Căci precum ca un urcuș din putere spre putere trebuie înțeleasă înaintarea în lucrarea virtuților și ca un și mai mare urcuș din slavă în slavă sporirea în cunoștințele duhovnicești ale contemplației și trecerea de la litera Sfintei și dumnezeieștii Scripturi la duhul ei, tot așa trebuie să facă și cel ce a ajuns în locul rugăciunilor: să-și ridice mintea de la cele omenești și cugetul sufletului spre cele mai dumnezeiești; ca mintea să poată

urma Celui ce a străbătut cerurile, lui Iisus Fiul lui Dumnezeu, Celui ce este pretutindenea și toate le străbate din grijă pentru noi, ca și noi, urmându-I Lui, să străbatem toate cele de după El și să ajungem la El. Și vom izbândi în aceasta, de-L vom înțelege nu după puținătatea pe care a arătat-o coborându- Se pentru noi, ci după măreția nemărginirii Sale firești.

(Sfântul Maxim Mărturisitorul, „Capete teologice (gnostice) - A doua sută - 18”, în *Filocalia...*, Volulmul II, Editura Humanitas, 1999, p. 172.)

Mucenicia Sfinților Brâncoveni

Sfântul Constantin Brâncoveanu ne-a învățat de asemeni: aici să murim pentru toate acestea, că toate acestea o dată fiind, sunt realitate minunată pentru care moartea nu înseamnă mai nimic; el ne-a învățat că moartea este și ea o faptă care încoronează un neam poate mai mult ca însăși viața, atunci când este vorba de-o nestrămutată credincioșie și atașament față de ființa unei comunități unite în spiritul jertfei și ispășirii într-un topos cu nădejdea unei patrii. (...)

Avem nevoie de spiritul nădăjduitor fierbinte, de credința și bucuria marilor înaintași. Toate portretele voievozilor noștri ni s-au păstrat pe un fond de aur. Fără acest fundal de aur se reteză perspective, îi face oameni fără orizont, acel timpan cosmic fierbinte de rezonanță, prin care noi putem intra în consonanță cu inima lor, se dezarticulează. Putem spune că avem o moștenire de aur numai în măsura în care eu însumi, ca om al prezentului, sunt atins de râvna desăvârșirii, a bucuriei creatoare, similară cu cea care i-a animat pe ei. Trebuie să fiu pe măsura trecutului. Ștefan cel Mare, Constantin Brâncoveanu, Matei Basarab sau Mihai Viteazul, Neagoe sau Bălcescu nu sunt oameni de conjunctură, ci desăvârșiți. Nu le lipsește nimic ca eu să le știrbesc ori corijez statura... Între inima mea și cea a lui Ștefan sau Brâncoveanu trebuie să se deștepte Iubirea, între cugetul lui Horia spânzurat pe roata istoriei trebuie să ardă bucuria certitudinii în veșnicia celui atins de dragostea Patriei nemuritoare. (...)

Cea mai cutremurătoare personalitate a trecutului nostru zbuciumat este Constantin Brâncoveanu, decapitat la Constantinopol pentru credința neamului nostru, dimpreună cu cei patru fii ai săi: Constantin, Ștefan, Radu și Matei; faptă fără pereche în istoria noastră. Pe lângă ctitoriile lui, care parcă au ajuns într-o factură

autohtonă frumosul pur, pe lângă stilul de viață și lucrarea românească rămasă de la acest începător de țară și păstrător de datini, cea mai profundă și mai pilduitoare moștenire este pentru noi jertfa de sine care stăruie cât vor fi veacurile – îndreptar moral al poporului nostru, o pildă uriașă de neatarnare și libertate, de stăpânire de sine, fără frică în fața morții, care libertate înseamnă viață. Eroică și duioasă este apoi fapta soției sale, Maria (printre grecii de altădată s-au găsit bărbați care să o ridice în cântare pe nemuritoarea Antigonă pilduitoare peste veacuri), așa Maria Doamna i-a adunat rămășițele pământești din apele Bosforului și le-a adus în taină să le îngroape în țărâna Patriei, neștiută de nimeni, ca dușmanii voievodului să nu-i pângărească mormântul. Astfel a fost tăinuit Brâncoveanu în devenita celebră biserica Sfântului Gheorghe cel Nou din București, care, alături de Putna, ce-l păstrează pe Ștefan cel Mare, și Dealu, ce păstrează capul lui Mihai Viteazul, este temelie de aur Patriei noastre. Nicolae Iorga, marele nostru istoric, este cel care redescoperea mormântul domnitorului după inscripția de pe candelă, aprinsă ca necropolă națională de acum. Inscripția spune: „Această candelă ce s-au dat la Sfântu Gheorghe cel Nou luminează unde odihnesc oasele fericitului domn Io Constandin Brâncoveanu Basarab Voievod și iaste făcută de doamna măriei sale Maria carea și măria sa nădăjduiește în domnul iarăși aiciea să i se odihnească oasele: iulie în 12 dzile, leat 1720”. Aici sunt așezate oasele lui Constantin Brâncoveanu și ale soției sale, în această ctitorie din inima Bucureștiului.

(Ioan Alexandru, *Imnele Sfinților Martiri Brâncoveanu*, Editura Doxologia, Iași, 2014, p. 171-177)

Dragostea acoperă mulțime de păcate

„Dragostea nu se poartă cu necuviință”, dragostea este politicoasă, binevoitoare, aduce liniște în jurul său. Se poartă cu multă cuviință, nu caută numai ale sale, ci se interesează și de ceilalți. Dragostea nu se aprinde de mânie. Unde-i mânie, nu-i iubire. Dragostea nu pune la socoteală răul, nu este pomenitoare de rău.

Sfântul Ioan, cel ce a scris *Scara*, vorbind despre pomenirea de rău, despre aducerea-aminte de răul pe care ți l-a făcut cineva, spune că aceasta este „rugi-na sufletului”, „viermele minții”, este „cui înfipt în suflet”, este păcat neîncetat, este fărădelege de fiecare

clipă, iar în *Pateric* se spune că cel care e pomenitor de rău, care își amintește de acele rele pe care i le-a făcut cineva, acela ori de umblă, ori de mănâncă, ori de doarme, ori altceva de face, ca de rugină se mănâncă, e ros de pomenirea răului, e neliniștit, e nemulțumit. Or, dragostea nimicește toate acestea. De aceea se spune în Scriptură că dragostea „acoperă mulțime de păcate”.

(Arhimandrit Teofil Părăian, *Iubirea de aproapele – ajutor pentru bucuria vieții*, Editura Doxologia, Iași, 2014, pp. 14-15)

Maica Domnului și chipurile feminine din Vechiului Testament

EDITORIAL

Urmare din pagina 1

În vremea când Moise era pribeag, într-o zi pe când păștea oile socrului său Ietro, i se arată îngerul Domnului în flacăra de foc, în mijlocul unui tufiș de mărăcini. Imaginea este pe atât de neobișnuită, pe cât tufișul de mărăcini ardea și nu se mistuia. Rugul aprins devine simbol al conceperii și nașterii feciorelnice a Mântuitorului Hristos și al maternității divine și feciorelnice a Maicii Domnului.

În cartea profetului *Daniel* (3, 26-33), datorită intervenției divine, focul nu i-a mistuit pe cei trei tineri aruncați în cuptorul aprins de către babilonieni. Tot astfel, focul dumnezeirii nu a mistuit pânțele Fecioarei Maria care L-a purtat pe Fiul lui Dumnezeu.

Chivotul Legământului care conținea tablele legii era prototip al Maicii Domnului care devine chivot pentru a cuprinde în el pe Însuși Legiuitorul, ea fiind locul prezenței divine pe pământ. La fel, sfeșnicul cu

șapte brațe este simbol al Născătoarei de Dumnezeu care va purta pe Hristos „lumina lumii”.

Maica Domnului se află ascunsă și în alte multe imagini vechitestamentare: porumbelul cu ramura de măslin care duce veste cea bună a mântuirii, pe Iisus numit și „Domn al păcii” (Isaia 9, 6); norul și stâlpul de foc care însoțesc poporul ales spre Țara Făgăduinței (Ieșire 13, 21-22): stânca din care țâșnește apa pentru cei însetați (Ieșire 17, 5-7); candelabru, altarul, untdelemnul sfânt și poarta închisă din vedenia profetului Ezechiel (Ezechiel 44, 1-4).

Toate aceste imagini, simboluri și personaje tipologice revelează trăsăturile și misiunea Fecioarei Maria în istoria mântuirii neamului omenesc, marea taină a Maicii Domnului pe care Biserica o trăiește permanent și din care se inspiră continuu.

Ierom. Nicolae M. TANG

Prea Sfântă Maică și Fecioară

Prea Sfântă Maică și Fecioară
Nădejdea sufletului meu
Tu ești a mea mijlocitoare
La milostivul Dumnezeu.

De n-ar avea în ceruri lumea
Rudenie de pe pământ
Atunci ar fi pustie lumea
Asemenea unui mormânt.

De nu erai tu primăvară
A veacului înțelenit,
Ar fi rămas de-a pururi iarnă
Și Soarele n-ar fi zâmbit.

De n-ai fi revărsat tu zorii
Peste pământul adormit
Atuncea umbra cea de moarte
Ar fi rămas fără sfârșit.

Iar astăzi, Prea Curată Maică,
Când toți ne-am abătut la rău,
De nu te vei ruga fierbinte
Ne părăsește Fiul Tău.

Trimite-i semn de pocăință
Norodului nedumerit
Și adă iarăși la credință
Pe sufletul cel rătăcit.

Dezleagă, Prea Curată Maică
Cătușele celor robiți
Și daruiește-le răbdare
Creștinilor năpăstuiți.

Sfântul Ioan Iacob Hozevitul

Maica Domnului, o scurtă biografie teologică

Biserica Ortodoxă învață despre Maica Domnului cele predanisite de Sfânta Tradiție și de Sfânta Scriptură, și zi de zi, o cinstește în Bisericile sale, cerând ajutorul și acoperământul ei. Cunoscând faptul că bucurie îi aduc doar laudele care sunt pe potriva adevăratei sale slave, Sfinții Părinți și îmnografii au înălțat rugăciuni fierbinți către ea și Fiul ei, pentru a fi învățați cum să o cinstească: *Îngrădește-mi gândurile mele, Mântuitorul meu; că îndrăznesc a lăuda pe Preacurata Maica Ta*. Biserica învață că Hristos S-a născut cu adevărat din Pururea Fecioara Maria». Este de trebuință pentru noi să mărturisim că Maica Domnului este cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, pentru a nu cădea în hulă; întrucât cei care tăgăduiesc faptul că Sfânta Fecioară este cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, nu sunt credincioși, ci ucenici ai fariseilor și ai saducheilor.

Din Tradiția noastră cunoaștem că Născătoarea de Dumnezeu era fiica bătrânilor Ioachim și Ana; Ioachim se trăgea din spița regească a lui David, iar Ana din familie preotească. În ciuda neamului lor ales, erau săraci. Însă nu acest lucru îi supăra pe acești doi oameni plini de virtuți, cât faptul că nu aveau copii și nu puteau nădăjdi că urmașii lor Îl vor vedea pe Mesia. Și iată, odată, fiind disprețuiți de evrei pentru nerodirea lor, cu durere în suflet au înălțat amândoi rugăciuni către Dumnezeu – Ioachim în munte, unde se retrăsese când preotul nu a voit să-i primească jertfa sa la templu, iar Ana în grădina sa, plângându-și sterpiciunea. Acolo li s-a arătat un înger care le-a făcut cunoscut faptul că vor naște o fiică. Plini de bucurie, au făgăduit să închine copilul lui Dumnezeu.

Peste nouă luni li s-a născut o fiică, cu numele Maria, care încă de la o vârstă fragedă, a arătat cele mai mari virtuți. Când avea trei ani, părinții săi, plinindu-și făgăduința, au condus-o cu alai pe micuța Maria în Templul din Ierusalim. A urcat scările înalte și, prin descoperire de la Dumnezeu, a fost condusă în Sfânta Sfintelor, de către Arhiereul care a întâmpinat-o. A adus cu sine harul lui Dumnezeu ce se odihnea asupra ei, în templul care până atunci era fără de har. S-a stabilit în adăpostul pentru fecioare aflat în templu. Dăruia atât de mult timp rugăciunii în Sfânta Sfintelor, încât se poate spune că trăia numai în rugăciune. Fiind împodobită cu toate virtuțile, a arătat o viață deosebit de curată. Era smerită și ascultătoare față de toți, nu a jignit vreodată pe cineva, nu a spus vreodată cuiva vreun cuvânt aspru, era blândă către toți și nu a primit niciodată vreun gând necurat.

În ciuda vieții cinste și fără de prihană pe care o trăia Maica Domnului, păcatul și moartea și-au făcut și ele apariția în fața ei. N-au putut să nu se arate. Această este învățătura corectă și credincioasă a Bisericii

Ortodoxe în legătură cu Maica Domnului, în ceea ce privește păcatul strămoșesc și moartea.

Era străină de orice cădere provenită din păcat, dar nu era străină de ispitele păcătoase. Doar Dumnezeu este fără de păcat, în timp ce omul va avea întotdeauna înlăuntrul său ceva care va trebui îndreptat și desăvârșit, pentru a se împlini porunca lui Dumnezeu: *Fiți sfinți, că Eu, Domnul Dumnezeu vostru, sunt sfânt*. Cu cât mai curat și desăvârșit este cineva, cu atât mai mult ia seama la nedesăvârșirile sale și se consideră pe sine însuși din ce în ce mai nevrednic.

Fecioara, afierosindu-se întru totul lui Dumnezeu, deși nu a consimțit să primească vreun imbold spre păcat, a simțit neputința firii omenești mult mai mult decât alții, și își dorea cu ardoare venirea Mântuitorului. În smerenia sa, se considera nevrednică chiar de a o sluji pe Fecioara care Îl va purta în pânțele. Pentru a nu lăsa nimic să o abată de la rugăciune și trezvie, Maria i-a făgăduit lui Dumnezeu să nu se mărite, astfel încât să-I placă doar Lui în întreaga sa viață. Era logodită cu bătrânul Iosif. Când vârsta nu i-a mai îngăduit să mai rămână în templu, s-a stabilit în casa lui din Nazaret. Aici Fecioara a încuviințat cele spuse de Arhanghelul Gavriil, care i-a adus vestea îmbucurătoare a nașterii din ea a Fiului Celui Preaînalt: *Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei. (...) Duhul Sfânt Se va pogori peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea și Sfântul care Se va naște din tine Fiul lui Dumnezeu se va chema*. Maria a primit îmbucurătoare veste îngerească cu smerenie și cu supunere. Atunci Cuvântul, într-un mod cunoscut Lui, S-a pogorât, și precum El însuși a voit, a venit la Maria și S-a sălășluit într-însa. Precum fulgerul luminează ceea ce este ascuns, așa și Hristos curățește ceea ce este ascuns în firea lucrurilor. A curățit-o și pe Maria, iar mai apoi S-a născut, pentru a arăta că, acolo unde este Hristos, este de față curăția în toată puterea sa. A curățit-o pe Fecioara, pregătind-o prin Duhul Sfânt, și atunci, pânțele ei, curățit fiind, L-a zămislit. A curățit-o pe Fecioară când a rămas neatinsă, întrucât deși a născut, a lăsat-o Fecioară. Nu spun că Maria a devenit nemuritoare, ci că, luminată fiind prin har, nu a mai fost supărată de dorințe păcătoase. Lumina a locuit într-însa, i-a curățit mintea, a sfințit Fecioria ei. Pe cea care era curată după rațiunea omenească, El a făcut-o curată după har.

Maria nu a spus nimănui de apariția îngerului, dar îngerul însuși i-a descoperit lui Iosif zămislirea minunată a Mariei de la Duhul Sfânt, iar după nașterea lui Hristos, cu o mulțime de cete îngerești, le-a vestit și păstorilor. Păstorii, venind să se închine Celui Nou-Născut, au spus că au auzit de El. După ce purtase în

tăcere bănuiala aruncată asupra ei, Maria a ascultat și de această dată în tăcere și a păstrat în inima sa cuvintele despre măreția Fiului ei. Patruzeci de zile mai târziu a auzit rugăciunea de slăvire făcută de Simeon și profeția despre sabia care va trece prin sufletul său. Mai apoi a văzut că Iisus sporea cu înțelepciunea, L-a auzit la vârsta de doisprezece ani învățând în templu, și toate le-a păstrat în inima sa.

Deși era plină de har, nu înțelesese încă în ce va consta lucrarea mântuitoare și măreția Fiului ei. Înțelegerea pe care o aveau evreii asupra lui Mesia îi era cunoscută, iar simțăminte firești o făceau să se neliniștească pentru El, ocrotindu-L de lucrări și pericole care puteau părea exagerate. Drept urmare, la început L-a ocrotit pe Fiul ei fără să-și dea seama, lucru care L-a făcut pe Acesta să arate că rudenia duhovnicească este superioară celei trupești. Se neliniștea desigur pentru cinstea Mamei Sale, dar mai mult decât aceasta, pentru mântuirea sufletului ei și mântuirea oamenilor, pentru care Se îmbrăcase cu trup. Maica Domnului a înțeles acest lucru, a ascultat cuvântul lui Dumnezeu și l-a păzit. Ca niciun alt om, a avut aceleași simțăminte cu Hristos; a purtat fără cârtire durerea de mamă atunci când L-a văzut pe Fiul ei că este prigonit și că suferă, a fost cuprinsă de multă bucurie în ziua Învierii, și s-a îmbrăcat în ziua Cincizecimii cu *putere de sus*. Duhul Sfânt care se pogorâse peste ea, o învățase toate, și *a condus-o la tot adevărul*. Fiind luminată, a început să lucreze cu tot mai multă râvnă pentru a înfăptui ceea ce auzise de la Fiul ei și Mântuitorul, așa încât să se suie la El și să fie împreună cu El.

Sfârșitul vieții pământești a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu a fost începutul măririi ei. Fiind împodobită cu dumnezeiasca slavă, șade și va șede și în Ziua Judecării de Apoi și în veacul viitor, de-a dreapta

tronului Fiului ei. Împărătește împreună cu El și are îndrăzneală către El ca Maică a Sa după trup și ca una ce este de un duh cu El, ca una ce a făcut voia lui Dumnezeu și i-a învățat pe alții. Milostivă și plină de dragoste, își arată dragostea sa Fiului ei și Dumnezeu, din dragoste pentru neamul omenesc. Mijlocește pentru acesta în fața celui Milostiv și îngrijindu-se de lume, îi ajută pe oameni.

Trecând prin toate greutățile vieții pământești, Mijlocitoarea neamului creștinesc vede fiecare lacrimă, ascultă fiecare suspin și rugăciune fierbinte adresată ei. Mai cu seamă alături de ea sunt cei care lucrează în lupta împotriva patimilor și își doresc fierbinte o viață plăcută lui Dumnezeu. Dar și în grijile pământești este un ajutor de neînlocuit. *A tuturor necăjiților bucurie și a asupriților ocrotitoare, a săracilor hrănitoare, a străinilor mângâiere, a celor învăluți adăpostire, a bolnavilor cercetătoare, al celor neputincioși acooperământ și sprijin, toiag al orbilor și al orfanilor ajutor tu ești Preacurată Maica Dumnezeului Celui Preaînalt. Nădejdea și mijlocirea și scăparea creștinilor, întru rugăciuni neadormită Născătoare de Dumnezeu, ajutătoarea cea tare a lumii, ziua și noaptea te rogi pentru noi și sceptrele conducătorilor, cu rugăciunile tale se întăresc.*

Mintea nu poate cuprinde, nici cuvinte nu sunt, pentru a spune măreția Celei ce s-a născut în neamul omenesc cel păcătos, dar care a devenit *mai cinstită decât heruvimii și mai slăvită fără de asemănare decât serafimii*.

(Sf. Ioan Maximovici, *Cinstirea Maicii Domnului în Biserica Ortodoxă*, Ed. Myriobiblos, p. 83-91)

Hirotonii și hirotessii la Catedrala Arhiepiscopală din Arad

Miercuri, 12 august 2020, Chiriarul arădean, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a săvârșit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie în Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” din Arad, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

În cadrul slujbei, Înaltpreasfinția Sa a săvârșit hirotonia întru preot a diaconului Adrian Ichim, pentru Parohia Sânpaul, Protopopiatul Arad și întru diacon a tânărului Flavius-Gheorghe Lazea, pe seama Parohiei Iermata, Protopopiatul Ineu.

La finalul slujbei, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei i-a hirotosit duhovnici pe preoții: Sebastian Buntean, Parohia Șomoșeș, Daniel Sbârcea, Parohia Agrișu Mic și Adrian Ichim, Parohia Sânpaul.

Cu acest prilej, Arhiepiscopul Aradului i-a felici-

tat pe noii hirotoniți și hirotesiți și le-a urat mult spor duhovnicesc în parohiile date spre păstorire.

Slujire Arhierească și hirotonie întru diacon la Catedrala Arhiepiscopală din Arad

În Duminica a IX-a după Rusalii, 9 august 2020, Chiriarul arădean, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a săvârșit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie în Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” din Arad, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

Cu acest prilej, Chiriarul arădean a rostit un cuvânt de învățătură pus sub titlul „Corabia Bisericii” (cf. citirilor scripturistice: I Cor. 3; Matei 14) purtătoare a credincioșilor peste marea vieții spre țărnelul mântuirii, este în grija Mântuitorului Care S-a jertfit pentru ea. Cei care sunt în ea înșiși trebuie să devină temple vii ale lui Dumnezeu printr-o formare adevărată sub călăuzăa celor încredințați, înfrângând valurile încercărilor sau nălucirile întunericii așa cum învață citirile zilei. Numai prin Biserică, simbolizată prin corabie, se pot câștiga roadele mântuitoare, ea fiind trupul tainic al Mântuitorului.

În cadrul slujbei, Înaltpreasfinția Sa a săvârșit hirotonia întru diacon a tânărului Adrian Ichim, acesta urmând a fi hirotosit preot pe seama Parohiei Sânpaul, Protopopiatul Arad.

La finalul slujbei, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei i-a binecuvântat pe credincioșii prezenți la Sfânta Liturghie.

(Știrile au fost preluate din cadrul site-ului arhiepiscopiaaradului.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
 Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
 Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
 SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN
 Administrație: Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
 Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
 Tipărit la Poudique srl Arad.
 ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
 Costul unui abonament este de 50 lei anual.